www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 237. Джерзи Сити, Н. Дж., середа, 12. жовтня, 1927. VOL. XXXV. No. 237. Jersey City, N. J., Wednesday, October 12, 1927. THREE CENTS.

МЕКСИКАНСЬКИЙ УРЯД КАЖЕ, ЩО БУНТ ПОКІНЧЕНИЙ

АРМІЯ ГЕНЕРАЛА ГОМЕСА, РОЗБИТА В 6-ГОДИННІЙ БИТВІ, ВТРАТИЛА 50 УБИТИХ.

МЕКСИКО, 10. жовтня. — Федеральний уряд Мексика подає в урядовім комунікаті, що федеральні війська розбили послідну банду бунтарів, яких вів генерал Гомес, та що в сей спосіб зліквідував повстання.

Банду генерала Гомеса, котрою проводили генерал Гомес та його товариш Альманда, а котра мала до 600 заружених людий, допали федеральні війська коло міста Аягвалюлько, в стейті Вера Крус, та по 6-годинній битві розбили їх на прах. На поли бою лишилося з повстанців 50 трупів. Федеральні війська захопили дальших 600 повстанців, а решта розбрилася.

Сими днями розстріляно далі двох генералів, одного колишнього сенатора та одного бувшого зелізничого директора.

СУД ПРО НАФТОВІ ТЕРЕНИ В „ТІПАТ ДОВМ".

НАЙВИСШИЙ СУД ВІДДАЄ УРЯДОВИ ВИЩАХРОВАНІ УРЯДНИКАМИ МАЄТКИ.

ВАШИНГТОН, 10. жовтня. — Перед Найвисшим Судом Злучених Держав покінчився кінці процес федерального уряду за зворот нафтових теренів у так званій „Тіпат Довмі", який підчас Гардингової адміністрації Гардінгів міністер внутрішних справ Фол винаняв спіці нафтярів зі Синклером на чолі.

У своїм кінцевім оречению Найвисший Суд заявив, що міністер Фол допустився надужиття своєї власти та що він ділав на шкоду уряду, коли віддав великі маєтки уряду для використовування спеціяльно на те зорганізований спіці своїх приятелів. Суд признав цідий контракт між урядом а сими нафтярами одним обманом на шкоду уряду та приказав нафтярам звернути всі терени урядови.

Суд признав теж урядови величезні „танки", себто збірники на нафту, які поставили концесіоністи, і не признав їм навіть за них відшкодовання кажучи, що відшкодоване може визначити тільки конгрес, і то в такій висоті, яку конгрес буде вважати за відповідну.

КОНВЕНЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

ГОРЯЧА ДЕБАТА ЗА СПОСОБИ БОРОТЬБИ ПРОТИ СУДОВИХ ЗАБОРОН.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, 10. жовтня. — На нинішній сесії щорічної конвенції Американської Федерації Праці розвелася горяча дебата над питанням, як мають робітничі юнії поборювати судові закази, звернені проти робітників у часи страйку.

Дискусія розвинулася, коли резолюційна комісія конвенції предложила зборам резолюцію, в якій закликається юнійних робітників до безпощадної боротьби проти судових заборон дорогою законодавства. Резолюція критикувала остро становище американських судів у сій справі та підчеркувала, що суди поступають беззаконно, коли примінюють проти юній закони проти тростів.

Андрю Фюрусет, президент юнії моряків, виступив проти резолюції як за слабої; він закликав робітничі юнії до більше рішучої боротьби, як радить резолюція. Як юнійні робітники не зберуться на відвагу, щоби виступити проти судових заборон рішучо, хочби навіть се мало їх коштувати вязницю, то з боротьби нічого не вийде, і американські юнійні організації незадовго потратять усі права і навіть збиратися на конвенцію удуть могли хиба тайком у сутеринах.

ЗАСУД НА ВБИЙНИКА ПОЛІСМЕНА.

РЕЙДЕР ДІСТАВ 50 ЛІТ ТЮРМИ.

НЮ ЙОРК, 10. жовтня. — Стейтовий суд повіту Квінс видав нині вирок проти 18-літного Бенджеміна Рейдера, засудженого за вбийство полісмена Мейера на бруклінськім цвинтарі. На розправі проти цього присяжні признали його були винуватим убийства другого степеня, а тоді судля дав їм догану за те, що вони не признали його винуватим вбийства першого степеня, за яке належиться кара смерти. Тепер судля видав вирок, яким засуджується Рейдера на вязнищо від 50 літ до досмертної. Його спільник 21-літний Едвард Рілі дістав 50 літ.

ВИНАХОДЧИК БЕЗДРОТНОГО ТЕЛЕГРАФУ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, 10. жовтня. — Нині приїхав до Америки італійський інжинер Гулієльмо Марконі, винахідник бездротного телеграфу.

Марконі приїхав до Америки, щоби брати участь у межинародній радіовій конференції в Вашингтоні та отворити в імени італійського уряду Італійський Дім при Колумбійськім університеті в Ню Йорку.

Витав його в імени міста мейор Вокер, називаючи його фамілярно „Билом".

ЗЕМЛЕТРУС У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ, 9. жовтня. — Вчера около 9 години вечером, саме, коли театри, улиці й кофейні були переповнені людьми, дався чути легкий землетрус, який тревав всього 3 секунди. У місті настав переполох. Богато людей у перестрасі повибігало з театрів і каварень на улиці. Кількадесять людей зістало легше або тяжше покалічених. Страти спричинені землетрусом не є великі.

КОРОЛЬ ЮРИ ПРОТИ КОРОТКОГО ВОЛОССЯ У ЖІНОК.

ЛОНДОН, 9. жовтня. — Анґлійський король Юрий V не любить, коли жінки носять коротко стрижене волосся і через те приказав, щоби служниці й надворні дами у Бакінгем королівськім палацу не сміли стригти волося. Ті з жінок, що вже обстригли собі волосся, мусять наново запустити довге волосся, або інакше стратять заняття у палацу.

20.000 ФРАНЦУСЬКИХ КОМУНІСТІВ САЛЮТУЄ ПЕРЕД МАСКАМИ САККА Й ВАНЦЕТТІ.

ПАРИЖ, 9. жовтня. — Двайцять тисяч комуністів демонструвало на передмістю Парижа, Ст. Квін, перед вивішеними масками Сакка й Ванцетті.

Маніфестація не могла відбутися у Парижі через заборону поліції й тому відбулася на передмістю Парижа, Ст. Квін.

Підчас маніфестації прийшло до бійки між демонструючими комуністами, а поліцією, яка станула в обороні шофера, що віхавши у демонструючу товпу не хотів прилучитися до походу й через те товпа хотіла стягнути його з авта. Поліція старалася оборонити шофера й тоді прийшло до бійки між нею а демонструючими, в часі якої покалічено тяжко одного поліційного бриґадіра й 4 поліцаїв; також кількох комуністів побили поліцаї палками, заки повелося їм успокоїти товпу.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОРУЧНИК НІМЕЦЬКИМ ШПИГУНОМ.

Польська преса доносить, що в Торуні арештовано польського поручника артилерії, Юзефа Копалю, який робив шпигунську роботу для Німеччини. Як стверджено, Копаля мав спільників Поляків у польськім війську. Копалю поставлять мабуть перед воєнний суд.

СУД ВИПРАВДУЄ ПЕРЕСУД.

У Моравськім Берні ставали цими днями перед судом один селянин як свідок. Його мали заприсягнути. Він заявив, що не присягне, бо в його околиці люди вірять, що хто фальшиво присягне перед судом, той цьогож року помре. Свідок мав 70 літ і лякався, що коли ось-ось помре, його односельчане повірять, що він присяг фальшиво. Суд зрозумів мотиви старця і звільнив його від присяги.

БОЛГАРІЯ ДАСТЬ ВІДПОВІДЬ „НА УЛЬТИМАТ ЮГОСЛАВІЇ."

СОФІЯ, 9. жовтня. — Болгарія має вже готову відповідь на ультімат Югославії в справі розгонення банд македонських повстанців або комітаджі. Сю ноту вишлеться Югославії, коли одобрить й король Борис, що у сю середу верне до Болгарії. У департаментах, що граничать з Югославією, проголошено воєнний стан. Пишлеться там кілька компаній війська, щоби удержати порядок і недозволити бандам повстанців переходити з одного краю до другого.

БІЛГОРОД, 9. жовтня. — Югославянська жандармерія відкрила у селі Радовісте, на болгарській території, трох провідників повстанців, убийників генерала Ковачевича. В часі перестрілки двох з них згинуло від жандармських куль, а третього арештувала жандармерія й забрала до Істіпу у Югославії, де показалося, що він є югославянським а не болгарським підданим. Жандармерії з великим трудом удалось оборонити його перед самосудом товпи.

НОВІ ЦІКАВІ ЗНАХІДКИ В ТУТАНКАМЕНОВІЙ ГРОБНИЦІ.

З Каіра повідомляють, що звісний археолог і єгипетський міністер Говард Картер поробив нові цікаві знахідки в Туганкаменовій гробниці. Віднайдено ще кілька кімнат у фараоновій гробниці, з яких досі отворено лише дві. Картер сподіється, що в тих неотворених кімнатах найде богато ріжних документів про старинний Єгипет. В згаданих двох отворених кімнатах найдено около 20 скринь, старанно замкнених і запечатаних. Ще ніодної з них не отворено. Думають, що в них є дуже важні папіруси.

ВІДКРИТТЯ НА КРИМІ.

З Алушти на Криму повідомляють, що при закладанні підземної цистерни натраплено в глибині на 7 аршинів добре заховаий водопровід, проведений Ґенуєнцями. Цей водопровід получено з новим новочасним водопроводом. Проводить він денно 100.000 відер води.

РЕФОРМИ В ТУРЕЧЧИНІ.

Кемаль Баша не здержується на свому реформаторському шляху. Систематично й уперто проводить реформи в европейському дусі, усуває перегородки, які століттями ділили Турків від инших народів. Тепер підписав розпорядок, на основі якого Туркині можуть свобідно виходити замуж за чужинців.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТАРНИЙ КЛЮБ.

Посли Чучман, Козицький, Братунь, Маківка й сенатор Пастернак повідомили маршалка польського сойму, Ратая, що з днем 9 вересня утворили соймовий клюб під назвою „Українське Селянсько-Робітниче Соціялістичне Обєднання".

ЧЕСЬКІ ВЧИТЕЛІ УСРР ПРО НАЦІОНАЛЬНИЙ ГНІТ В УСР.

„Карпатська Правда" з 18. м. м. поміщує листа чеських учителів з Радянської України, зібраних на курсах у Києві. В листі є привіт від 40 чеських учителів УСРР учителям Чехословаччини, в якому вони стверджують досягнення в ділянці шкільництва чеської нацменшости за часу радянської влади. Чеське вчительство прохає стати в обороні прав української національної меншости в Чехословаччині.

Звертаємо увагу, що особливо болюче відчуваємо національний гніт українського чистяка, українського народу та тамошню політику чехословацького уряду".

ЗАКАРПАТТЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ВИБОРІВ.

Виборчий бій має тепер спеціяльно, по акції льорда Ротермера, страшне загострення. Мадяроти розагітувалися, не жаліючи ніяких обіцянок ні фондів на аґітацію. Владні партії і соціял-демократи стараються йти до виборів по можности бльоком. Комуністи ідуть до виборів з безпощадною критикою одних і других. Вже виходить на яв і продажність партій. Ільтю зі своїм „русским народним соєдиненієм" лишив народних демократів, а пококствавши з Куртяківцями, „соєдинився" з багатими аґрарами. Чеська влада стало розпускає збори Куртяківцям; є це вже познаки сильної руки протимадярської ірреденти, яку недавно заповів віцеґубернатор Розенпаль. Так само поступає вона проти української лінії комітатів, що після неї „підпомагалаби пропаґанду за майбутнім прилученням до Великої України".

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

14-го вересня на засіданні президії ЦК Українського Червоного Хреста обговорювано питання про допомогу потерпілому від повени населенню Західної України.

Постановлено: як найскорше скликати комітет допомоги населенню Західної України. Комітет має провести роботу в справі збору пожертв і як найскорше переслати допомогу потерпілим від повені Західної України.

НОВИЙ БАРОМЕТЕР.

То вже знане є, що коли ластівка літає низько понад землею, то буде дощ, що меви великим криком звіщають бурю. Тепер відкрили ще одного провірка, що проповідує погоду: наву. Стверджено, що пава в одному хуторі ніколи не розпускає хвоста на тімсамім місці. Часом сідає на великому горісі, іншим разом на низькім будинку. Переконалися, що пава приміщувалася до напряму вітру, щоби вітер не перешкаджав їй розпускати красоту свого хвоста. З того часу властитель уважає свою паву добрим барометром.

ОТВОРЕННЯ ПЕРШОГО ЖІНОЧОГО ПАРЛЯМЕНТУ

1000 РОБІТНИЦЬ І СЕЛЯНОК БЕРЕ УЧАСТЬ У МОСКОВСЬКІЙ КОНГРЕСІ.

МОСКВА, 10. жовтня. — У московській великій опері отворено вчера всеросійський конгрес робітниць і селянок.

Бере у нім участь 1000 жінок з усіх частей Совітського Союза, з яких 70 відсотків належить до комуністичної партії. 728 з присутних на конгресі жінок має право голосування, а 267 мають голос дорадчий і право промовляти. Ціла саля нарад, а також естрада, прикрашені червоними прапорами. На естраді міститься слідуючий напис у російській, українській, білоруській, кавказькій і туркестанській мовах:

„Привіт конгресови робітниць і селянок".

На естраді засіла президія конгресу, зложена з 47 осіб. Головою конгресу вибрано Клявдію Ніколаєву, віцемінистра образовання. Крім сього засіли там совітські комісарі Сталін, Семашко, Луначарський і президент совітської республики Калінін.

Хоч резолюції й рішення конгресу не будуть мати законної сили, однак будуть мати великий вплив на будуче законодавство. У конгресі беруть участь переважно жінки у середнім віці, між 25 а 35 роком життя. 90 процент з присутних жінок є противничками уживання алькоголічних напитків, головно горівки й тому треба надіятися ухвалення резолюції, осуджуючої продаж і пиття горівки, яку зібрані жінки уважають найбільшим лихом Совітського Союза.

АНГЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ І КОРОЛЕВА ПРИЙМАЮТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛЕГІОНАРІВ.

З КОРОЛІВСЬКОЇ ПАЛАТИ ІДУТЬ ЛЕГІОНАРІ НА ПРИЙНЯТТЯ ДО МЕЙОРА МІСТА.

ЛОНДОН, 10. жовтня. — Анґлійський король і королева приняли у Бокінгем палаті частину американських легіонарів, що прибули до Лондону. Їх принято у троновій салі, а король і королева подали руку кожному з легіонарів.

Кордлівська пара заінтересувалася переловсім сліпим жовніром з Филадефії, Франком Ціноблем, бувшим лейтнантом, що стратив зір у битві недалеко Верден.

З королівської палати пішли легіонарі на відвідини до Гайд Голл, де їх приняв мейор міста Лондону.

Підчас недільної відправи промовляв до легіонарів епископ Лондону, який відвідав минулого року Злучені Держави. Він сказав легіонарям, що їх не учили в американських школах любити Анґлію, як се повинно бути, але противно, їх там учено ненавидіти Анґлію. З точки погляду на добро обох країв є се дуже серіозна справа.

Епископ закінчив заявою, що є тої гадки, що будуччина цілого світа залежить від двох по анґлійськи говорячих держав, які повинні бути злучені зі собою любовю, приязню й порозумінням.

КИТАЙЦІ ОБХОДЯТЬ ТОРЖЕСТВЕННО 16-ЛІТКУ РІЧНИЦЮ РЕВОЛЮЦІЇ.

ПО УСІХ ЧАСТЯХ КИТАЮ ВІДБУВАЮТЬСЯ ТОРЖЕСТВЕННІ ОБХОДИ З НАГОДИ ПОВАЛЕННЯ МАНДЖУРСЬКОЇ ДИНАСТІЇ.

ШАНГАЙ, 10. жовтня. — Націоналістичне правительство у Нанкінг обходило торжественно 16-літну річницю революції й повалення манджурської династії.

З сеї нагоди відбулося у Шангаю величаве принятя, у ньім брали участь китайські як і заграничні військові й цивільні достойники. Подібні принятя відбулися й по инших місцевостях націоналістичної території.

Також і на території північного правительства зі столицею Пекін відбулися подібні торжества з одним лише винятком, що замість націоналістичних прапорів з червоно-білою звіздою на синім полі повівав прапор північного Китаю.

АВСТРІЯ ВІДКЛИЧЕ СВОГО ПОСЛА З СОВІТСЬКОГО СОЮЗА, НЕ ВИШЛЕ НОВОГО ПОСЛА, ЛИШЕ ПОРУЧИТЬ ЗАСТУПСТВО ПОСЛА УРЯДНИКОВИ ПОСОЛЬСТВА „ШАРЖД'АФФЕР".

МОСКВА, 10. жовтня. — Австрійська республика рішила відкликати свого посла у Москві.

Відкликання австрійського посла не стоїть у ніякій звязи з французько-совітським непорозумінням, але є наслідком невдоволення у віденських урядових кругах з телеграми, висланої послом в часі недавних заворушень у Відні. На місце відкликаного посла не пішле Австрія другого посла, лише поручить ведення справ посольства урядникови посольства, за „шарж д'аффер".

СЕСТРА ВАНЦЕТТІ ПОВЕРНУЛА ДО ІТАЛІЇ.

ТУРІН, Італія, 10. жовтня. — Сіньора Л. Ванцетті, сестра страченого В. Ванцетті повернула вже до Італії, до міста Померіджіо, що лежить недалеко її родинного села, Фаллетті. Урна з попелом Ванцетті й Сакка находиться ще на границі Італії, в Модені, де подержиться так довго, доки не прийде урядовий дозвіл на спровадження її до Італії.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 46 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	
One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00
В Джерзи Сіті і Заграницею:	
На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧОМУ ПОСОЛ ПАЩУК ПОКИНУВ КОМУНІСТІВ

Імя посла А. Пащука, що був одним з найвизначніших комуністичних лідерів в Польщі, відоме і тут в Америці. Возили його тутешні наші большевики ще не так давно тому по ріжних містах і наші люде мали нагоду послухати його бесід. Отсей то визначний комуніст, як доносить старокраєве „Діло", по довгій і глибокій внутрішній боротьбі заявив тепер прилюдно, що він виступає з комуністичної партії. Заява та викликала велику сензацію та відбилася в краю широким відтомоном не тільки в комуністичнім таборі, але й в національнім. Як причини свого виступу подає посол Пащук таке:

„Найважнішою причиною — каже посол Пащук — є те, що соймова Комуністична Фракція боронить українських інтересів не з погляду добра самого українського народу, а інтернаціонального комунізму. Я вірив спершу, що одно з другим можна погодити, тому, що марксизм в ленінській інтерпретації ставить собі в основу так клясове як і повне національне визволення. Та практика і тут, на терені сойму, і там, де ці ідеї переводяться в життя, показала і показує розрід між теорією а дійсністю. Слідкуючи за відносинами і ходом подій на Радянській Україні, я прийшов до переконання, що союзна радянська конституція є плащиком, під яким ведеться дальше повне економічне і політичне, а навіть подекуди культурне узależнення від Москви. Всі безперечно величезні національно-культурні здобутки Наддніпрянської України в останніх роках осягнено завдяки стихійному зростові національної і соціяльної свідомости українського народу та її натискови на правлячу чужо-національну ерархію. У соймовій Комуністичній Фракції Москалів нема, є зате Поляки. І ось я, ближче пізнавши товаришів Поляків, прийшов до пересвідчення, що колиб у Польщі повстала диктатура пролетаріяту і вони прийшли до влади, то українське національне питання у Польщі розвязувалось би ними так, як розвязується „викалістами" на Рад. Україні. Я зрозумів, що не можливо переводити повне соціяльне визволення народу під інтернаціональними гаслами, поки він не добуде повного національного розкріпощення. Отож саме, перевівши докладно свій світогляд, після глибокої аналізи своїх думок і почувань, я не зміг стояти довше на становищі комунізму і комуністом перестав бути. Свій крок я зробив після довгої і тяжкої боротьби у своїй совісті. Тепер мені лекше."

Мужна і характерна це заява. Зміст її для нас не новий, бо ми всегда не погоджувалися з комуністичними експеріментами над нашим народом. Але новий стає для нас факт, що такий визначний український комуніст признається публично до своїх помилок і завертає з дороги. Такий крок не остане без наслідків.

СІЧОВІ СТРІЛЬЦІ, ЯК ВИРАЗ ІДЕЇ СУВЕРЕННОСТИ Й СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

(З нагоди десятиліття їх організації у Київі.)

Велика революція на всьому терені бувшої Росії палала. Поруч із загально-російськими революціонними гаслами на Україні були ще гасла національного відродження українського народу. Між ними одним з найбільш реальних була так звана „українізація армії". Зродилося це гасло серед широких верств українських масвоящтва, як інстинктовне бажання до творення свого національного, окремого від ненавистного, що нагадувало стару Росію. Але, як і инші українські національні гасла того часу, воно ще не мало в своїй основі ідеї конечного завдання кожного національного руху, утворення своєї власної незалежної держави.

Треба одначе признати, що в пісвідомости, в інстинкті широких мас українського народу, ідея незалежности, хоч може не зовсім оформлена у бажанню власної державности, жила. Треба догадуватися, що вона то була для мас тим жерелом, що дало такий розмах українській національній революції. На жаль, аналізуючи минулі революційні часи, до часів четвертого універзалу Центральної Ради, доводиться сконстатувати, що провідники українського революційного руху говорили народови, що ідея боротьби за національне відродження є лише засіб до збереження та закріплення соціяльних здобутків революції. Толкувано народови, що український національний революційний рух зовсім не має своєю конечною метою створення української держави. Звичайно тим тактика провідників національного руху не могла перетворити інстинктовне прагнення мас до своєї державности в свідоме бажання, хотіння своєї власної держави. А без такого хотіння йема виглядів на успіх в боротьбі за державність.

Тому і в армії, серед українського вояцтва, серед так званих організованих, або щойно організованих українських військових частин, ідея боротьби за створення української держави була лише засобом, а не остаточною метою.

Тому, що в ті часи партійні догми відтравали головну ролю в українській національній революції й не було загально-обєднуючої самостійницької державної ідеї, українські військові маси поділялися то на „революційно - соціялістичні", есерівські, едєківські, то на „контр-революційні": самостійників-соціялістів, енерівців та инші. Поділ цей залежав від соціяльної програми партії. Національний світогляд, відношення до ідеї власної суверенної держави майже жадної ролі тут не відогравали.

В ті часи революції 1917 року не було українських військових частин, якіб ставилися невтрально до соціяльної чи клясової боротьби, а якіб мали одну всеохоплюючу ідею: боротьбу за українську державність без огляду на те, чи вона закріпить „соціяльні здобутки революції", чи ні. Для них тоді ще не було одинокими імперативом збудування української незалежної держави, як конечної мети української національної революції.

На цьому тлі другорядности, так би мовити української державности, зявилася група „Лицарів Абсурду", як прозвали на початках світової війни наших Українських Січових Стрільців, тих легіонерів, що повстали по правім боці Збруча в Галичині і несли за собою клич українського національного визволення та створення української державности.

Коли ті У. С. С. опинились на лівім боці Збруча, почували вони себе чужими що до соціяльних змагань українського революційного руху, але одночасно почували себе одноначіонально з цілим українським народом. Не оформлений й не остаточно скристалізований інстинкт у масах їх придніпрянських братів що до створення власного національного життя був у них вже цілком оформленою, закінченою ідеєю: змагати до Одної Соборної Української Держави.

І ото тут серед свого-чужого народу, у своїй-не своїй столиці, вони розгорнули свій прапор боротьби за українську державу.

* * *

Перші обережні кроки зроблено в тісному колі, замкнутому в географічних межах галицько - буковинських народженців.

Тому й перший зародок цієї військової частини називався „Галицько-Буковинський Курінь". Але, стоючи на грунті єдности українських земель, та неподільности українського народу і всіх його земель, вони не могли довго залишитися в цих рамках невеликого терену української етнографічної території. Тому почали включати до свого складу ті свідомі елементи зпоза Галичини й Буковини, що стояли на грунті української державности як остаточної мети, а не лише як засобу до забезпечення „соціяльних здобутків революції".

По волі галицько-буковинського куріня перетворився з вузько-територіяльної військової організації в соборно-українську організацію, прибравши собі разом з тим назву: „Січові Стрільці". Отже С. С. мали свідому конечність боротьби до певної перемоги за національну ідею, та за створення соборної самостійної держави.

Таке безкомпромісове поставлення боротьби за ідею Української Соборної Суверенної Держави звязало С. С. всіх разом та кожного зокрема. Бо колиб у світовій війні була побідила Австро-Німеччина, Січове Стрілецтво мусілоб наложити головами за зраду австрійській державі. А знова тому, що в ньому були рівнож стрільці з Придніпрянської України, то вони а також з ними і все стрілецтво, в разі перемоги Росії, теж було б оголошено зрадниками та покаране на горло. Навіть при найменше можливому висліді війни: „мир без переможців та переможених", Січовому Стрілецтву не булоби лекше. Бо в інтересах противних сторін Австрії та Росії, лежало знищення навіть ознак прояву українського самостійницького національного руху.

Стрілецтво щаковито було свідоме всього цього й сміло, фанатично стало до боротьби за свій ідеал, поза яким для всього стрілецтва, чи для кожного стрільця зокрема, оставала тільки страшна, жорстока смерть. Це С. С. обєднувало в одно братство, звязане кругою порукою, якою було життя, себто найдорощий для кожної людини скарб.

Соборна й Суверенна Україна була для стрільця не примха часу, не якесь абстрактне гасло, а реальне питання національного життя й смерти всього українського народу. Кожен стрілець був свідомий долі й того, що національна перемога українського народа є його життя, а поразка — його смерть. В разі національної поразки українства Стрілецтво мало лише одну втіху, що вмираючи, воно будучим поколінням залишить заповіт боротьби за національну ідею. Воно мало при невдалім висліді боротьби лише втіху, що смерть в боротьбі за певну ідею скріплює її та освячує для майбутніх поколінь. Ідея густо полита кровю борців стає вічною і невмірущою.

* * *

Листопад-грудень 1917 року. З півночи на Україну насувається червона московська хмара тих, що „несуть народам всього світу визволення з національного та соціяльного рабства". Тому вони мечем і вогнем нищать тих, що стоять на шляху їх кріваваго азіятського походу в культурну Европу. Нищать тих, що стоять на шляху московського імперіялізму, та знову поневолюють український нарід московськими багнетами. Яка страшна облуда, іронія, насмішка над тими гаслами, що їх голосять червоні імперіялісти!

Майже всі українізовані військові частини, що на закличк Центральної Ради повинні були стати до оборони свого рідного краю від червоної навали, проголосили свій огидний „нейтралітет", або самодемобілізувалися. Не їх вина в тому, що в них не було свідомости боротьби за створення своєї власної державности. Вони не були приготовані до такої боротьби. Таке пасивне відношення до московських червоних орд було цілковито льогічним, бо випливало воно з того світогляду на соціяльні інтереси та національну справу, що тоді панував серед українських військових мас. Їм здавалося під тиском шаленої большевицької агітації, що соціяльні здобутки революції з приходом большевиків загроженими не будуть. Тож йшли з півночі „таваріщі саціалісти"! Треби боротьби за національну ідею для них не було, а своя державність для них рівнож не була ціллю.

Знова природним і льогічним для С. С. була необхідність упертої боротьби з північним сусідом, що тепер сунув на Україну. Тим сусідом в поглядах стрілецтва, відповідно їх ідеольогії не були „таваріщі саціалісти", а були лише чужі заволодники-Москалі. Ця свідомість необхідности упертої й жорстокої боротьби дала С. С. ту надлюдську силу й завзятість, з якими вони, жменька героїв, так довго билися на вулицях Київа, боронючи його, як символ суверенности та соборности української держави. А потім далі провадили тяжку боротьбу до повороту Центральної Ради в Київ, увесь час охороняючи її уряд, як символ української держави, та пробиваючи їй шлях до своєї столиці.

(Кінець буде)

Зрозумів.

Суддя: Чи розумієте значіння присяги?

Обвинувачений: Розумію! Коли присягну, то випустять мене, а коли відмовлюся присягнути, то засудять до арешту.

ВСІ наші дискусії, мрії, бажання і пляни збудувати Сиротинець-Захист У. Н. Союза можуть увінчатись успіхом лише тоді, коли ми те все підопремо щирою працею, ділом. Під сю пору позитивна праця лежить у складанню, збиранню і придбанню як найбільше жертв на будову Захисту.

Василь Бобрів.

НА НОВЕ ЖИТТЯ

I.

Зимаєтікала. З кожним днем сонечко припікало сильніще, дужче гомонів табор, веселіще виглядали козаки. Вільний від вправ час козаки віддавали весняному сонцеві, що ніби всміхалося, ніби раділо, дивлячись на нащадки запорожців. Якось і дроти давенпіи не так сумно попуро, як в зимі.

Незабаром Великдень. Господарства всіх частин готуються зустрінути велике свято як найліпше, аби найбільше подібне було до свята на Україні. Саме по обіді висипали козаки на подвіря, розсілися попід бараками, жмуряться на сонечко, немов коти. Але більше хочеться того сонця, так богато, щоби задихнутись можна.

Я розумію козаків, що повилазили аж на дахи, порозстелили руді шинелі й майже голі повертаються з одного боку на другий. Намерзлися в холодних, чорних, брудних бараках і тепер здається вони готові проковтнути ціле сонце, та ба — не дістануть.

Мене потягло теж на дах, але коли, підвівшись, оглянув ся навколо, то побачив, що немає кудою видертись. Зважно обійшов цілий барак — нема нічого, що могло послужити драбиною.

Тищенко, — звернувся я до зовсім молоденького козака, якого рік лише знав хлопчиком — як ти видрапаєш?

А хіба я вам забажалося ся? Одчиніть двері, та по дверях, а коли хитатимуться, хтось придержить.

— Ай справді! — аж скрикнув я, не подякувавши за пораду навіть; до того був захоплений бажанням бути на горі, ближче до сонця, одночасно дорікаючи, собі, що не міг сам долучатися.

За хвилю я вже на даху. Ок, як тут гарно, наче в степу на могилі — все видно. Табор на горі, з нього добре видно Каліш, а звідціля, з бараку, ще ліпше. Вправоруч на горі за долиною село, сіре, непривітне, але звідці й воно виглядає краще, веселіше.

В долині, що під селом, вється стежечка, простуючи до села, й на ній люде, маленькі, наче жучки; виблискує річечка, а біля гребельки біліє піною — маленькі пороги. Я повернувся назад. В легко прозорому тумані Сульмержиці, блище при гостинцеві чорніють, наче гнойники, бараки. Я знаю: то Цицюрно — там Москалі, а далі в тумані уже синьому країна, куди мене давно тягне, де нема дротів, де ховаються сподівання ліпшого життя. Гостинцем у той жаданий край хутко біжить авто. Заздрісно стало. Може в Німеччину їдуть — щасливі. Я стежу за самоходом, що незабаром зникає поміж будинками Скальмержиць. Оглянувся навколо: зеленіють ниви, зеленіють верби над річкою; ще трошки, тиждень — два й можна буде рушати звідці на нове життя.

Розіслав шинелю, ліг горілиць, підклавши руки під голову й застиг без дум, без турбот, забувши про все на світі. Дивився в глибочінь синього неба й повними грудьми дихав теплим, весняним сонящим промінням, змішаним з пахом смоли, яка находилася на покритцю дахів.

Скілько часу я так лежав — не знаю, хоч годинник на костьолі точно що чверть години відбивав, щиро несучи службу Сатурнові, коли почув своє імя. Хорунжий Т... лежав недалеко від мене. Коли він виліз, я за насолодою весняним повітрям не помітив.

— Гарно, правда? — смакуючи додав хорунжий. — Як би не ці дроти та Антки, булоб зовсім добре.

Мені не хотілося говорити, й я тільки зітхнув.

— Треба тікати, Миколо, на нове життя, — після недовгої павзи зачав я; — до инших країв добиватися треба. Тут жити неможливо далі — одна мука.

— Та кудиж ти тікатимеш? — з іронією відповів Т...

— На Німеччину. Там таборів нема, а Німці — не Поляки. Це культурна нація. Все одно, ні до чого не дочекаєшся в таборі.

Помовчали. Десь внизу з боку воріт чути було команду, пісні — очевидно починалася пообідня муштра.

— Ти щож: не їдеш на вправи? — запитав я Т...

— Хай вони завдуться. Правду ти кажеш, що треба тікати в світ. Принаймні не буде гіріше.

Раптово підвівся хорунжий, перстяг свою ковдру до мене і з таємничим виглядом приготовився слухати про втечу, яку він вже собі поставив на чергу дня. Я не чекав такого швидкого рішення з його боку, тай не мислив когось намовляти йти з собою, але коли Т... того хоче, що й я, то чомуж. Удвох і веселіще та безпечніще якось. Мало чого не трапляється в дорозі.

Це все промайнуло, мов блискавка, у голові й слідом за тим виникло нове питання: „А може він з контрроздвки?" Але все одно, Т... я знаю з військової школи; пакости зробити він не міг.

— Так ти, значить, прилучаєшся до моєї думки, — промовив нарешті я, — гараз! Як це зробити найкраще, я знаю. Плян у мене вироблений остаточно й треба лиш почекати кілька днів, аби ще убрався та потеплило трохи.

— А не можнаб ще третього? В нього є гроші, одяг — все краще, тай не заважить — хлопець добрий. Це Л..., ти знаєш певно, Мазепинського полку.

— Добре, — погодився я, тільки ні гу-гу, нікому нічого. І Л—му теж скажи. Хай готується.

За розмовою не помітили, як набігли хмарки й заховали сонце. Похолодніло. Треба було злазити, тай їсти хотілося.

— До побачення; дивіть ся-ж, щоб ці мур-мур, ані пари знав. Мусіло бути ліпше, а цього досить.

— Гараз, — задумано я, косо, незвичайно серіозно прогув Т...

Я дивився ще якийсь час йому в спину, зміряв його довготелесу сильну фігуру й потиг до бараку. Треба було обміркувати все до дрібниць, бо як піймаємося— не переливки будуть.

II.

Рішення втікати до Німеччини виникло у мене давно. Чому власне я рішив іти до цієї країни, а не до якоїсь иншої, я й сам не знав — здається, я не відповів би, якби хто спитав. Зараз же після Рижського миру Поляків з Москалями вродилася думка про втечу. Ляхи мусіли розвязати табор, не тілько з причин миру з Москалями. Фінансове становище Поляків було лихе й утримувати тисячі людей, на мою думку, не було їм вигідно. На якусь порядність Ляхів я не сподівався. Могли-ж вони полишити нас самих собі, навіть матеріяльно не підтримуючи проти ще вчора загального ворога. Так могло статися і з табором, або що гірше: видати нас усіх московським окупантам.

Я намацував грунт, де міг. Ходив до Познаня, балакав з жидками, з Поляками, ніби цікавлячись Німеччиною так собі, для комерції, або що.

Від Каліша до німецького кордону було лише тринцять девять кільометрів. Цеж зовсім дурниця, як згадати, скілько ми ходили, та скілько пройшли. Ще тринцять девять кільометрів і там... Що там, я не знав. Мусіло бути ліпше, а цього досить.

Минав Великдень. Товариші гадали до Одної Соборної Української Держави.

І ото тут серед свого-чужого народу, у своїй-не своїй столиці, вони розгорнули свій прапор боротьби за українську державу.

* * *

Перші обережні кроки зроблено в тісному колі, замкнутому в географічних межах галицько - буковинських народженців.

Тому й перший зародок цієї військової частини називався „Галицько-Буковинський Курінь". Але, стоючи на грунті єдности українських земель, та неподільности українського народу і всіх його земель, вони не могли довго залишитися в цих рамках невеликого терену української етнографічної території. Тому почали включати до свого складу ті свідомі елементи зпоза Галичини й Буковини, що стояли на грунті української державности як остаточної мети, а не лише як засобу до забезпечення „соціяльних здобутків революції".

По волі галицько-буковинського куріня перетворився з вузько-територіяльної військової організації в соборно-українську організацію, прибравши собі разом з тим назву: „Січові Стрільці". Отже С. С. мали свідому конечність боротьби до певної перемоги за національну ідею, та за створення соборної самостійної держави.

Таке безкомпромісове поставлення боротьби за ідею Української Соборної Суверенної Держави звязало С. С. всіх разом та кожного зокрема. Бо колиб у світовій війні була побідила Австро-Німеччина, Січове Стрілецтво мусілоб наложити головами за зраду австрійській державі. А знова тому, що в ньому були рівнож стрільці з Придніпрянської України, то вони а також з ними і все стрілецтво, в разі перемоги Росії, теж було б оголошено зрадниками та покаране на горло. Навіть при найменше можливому висліді війни: „мир без переможців та переможених", Січовому Стрілецтву не булоби лекше. Бо в інтересах противних сторін Австрії та Росії, лежало знищення навіть ознак прояву українського самостійницького національного руху.

Стрілецтво щаковито було свідоме всього цього й сміло, фанатично стало до боротьби за свій ідеал, поза яким для всього стрілецтва, чи для кожного стрільця зокрема, оставала тільки страшна, жорстока смерть. Це С. С. обєднувало в одно братство, звязане кругою порукою, якою було життя, себто найдорощий для кожної людини скарб.

Соборна й Суверенна Україна була для стрільця не примха часу, не якесь абстрактне гасло, а реальне питання національного життя й смерти всього українського народу. Кожен стрілець був свідомий долі й того, що національна перемога українського народа є його життя, а поразка — його смерть. В разі національної поразки українства Стрілецтво мало лише одну втіху, що вмираючи, воно будучим поколінням залишить заповіт боротьби за національну ідею. Воно мало при невдалім висліді боротьби лише втіху, що смерть в боротьбі за певну ідею скріплює її та освячує для майбутніх поколінь. Ідея густо полита кровю борців стає вічною і невмірущою.

* * *

Листопад-грудень 1917 року. З півночи на Україну насувається червона московська хмара тих, що „несуть народам всього світу визволення з національного та соціяльного рабства". Тому вони мечем і вогнем нищать тих, що стоять на шляху їх кріваваго азіятського походу в культурну Европу. Нищать тих, що стоять на шляху московського імперіялізму, та знову поневолюють український нарід московськими багнетами. Яка страшна облуда, іронія, насмішка над тими гаслами, що їх голосять червоні імперіялісти!

Майже всі українізовані військові частини, що на заклик Центральної Ради повинні були стати до оборони свого рідного краю від червоної навали, проголосили свій огидний „нейтралітет", або самодемобілізувалися. Не їх вина в тому, що в них не було свідомости боротьби за створення своєї власної державности. Вони не були приготовані до такої боротьби. Таке пасивне відношення до московських червоних орд було цілковито льогічним, бо випливало воно з того світогляду на соціяльні інтереси та національну справу, що тоді панував серед українських військових мас. Їм здавалося під тиском шаленої большевицької агітації, що соціяльні здобутки революції з приходом большевиків загроженими не будуть. Тож йшли з півночі „таваріщі саціалісти"! Треби боротьби за національну ідею для них не було, а своя державність для них рівнож не була ціллю.

Знова природним і льогічним для С. С. була необхідність упертої боротьби з північним сусідом, що тепер сунув на Україну. Тим сусідом в поглядах стрілецтва, відповідно їх ідеольогії не були „таваріщі саціалісти", а були лише чужі заволодники-Москалі. Ця свідомість необхідности упертої й жорстокої боротьби дала С. С. ту надлюдську силу й завзятість, з якими вони, жменька героїв, так довго билися на вулицях Київа, боронючи його, як символ суверенности та соборности української держави. А потім далі провадили тяжку боротьбу до повороту Центральної Ради в Київ, увесь час охороняючи її уряд, як символ української держави, та пробиваючи їй шлях до своєї столиці.

(Кінець буде)

Зрозумів.

Суддя: Чи розумієте значіння присяги?

Обвинувачений: Розумію! Коли присягну, то випустять мене, а коли відмовлюся присягнути, то засудять до арешту.

ВСІ наші дискусії, мрії, бажання і пляни збудувати Сиротинець-Захист У. Н. Союза можуть увінчатись успіхом лише тоді, коли ми те все підопремо щирою працею, ділом. Під сю пору позитивна праця лежить у складанню, збиранню і придбанню як найбільше жертв на будову Захисту.

Василь Бобрів.

НА НОВЕ ЖИТТЯ

I.

Зимаєтікала. З кожним днем сонечко припікало сильніще, дужче гомонів табор, веселіще виглядали козаки. Вільний від вправ час козаки віддавали весняному сонцеві, що ніби всміхалося, ніби раділо, дивлячись на нащадки запорожців. Якось і дроти давенпіи не так сумно попуро, як в зимі.

Незабаром Великдень. Господарства всіх частин готуються зустрінути велике свято як найліпше, аби найбільше подібне було до свята на Україні. Саме по обіді висипали козаки на подвіря, розсілися попід бараками, жмуряться на сонечко, немов коти. Але більше хочеться того сонця, так богато, щоби задихнутись можна.

Я розумію козаків, що повилазили аж на дахи, порозстелили руді шинелі й майже голі повертаються з одного боку на другий. Намерзлися в холодних, чорних, брудних бараках і тепер здається вони готові проковтнути ціле сонце, та ба — не дістануть.

Мене потягло теж на дах, але коли, підвівшись, оглянув ся навколо, то побачив, що немає кудою видертись. Зважно обійшов цілий барак — нема нічого, що могло послужити драбиною.

Тищенко, — звернувся я до зовсім молоденького козака, якого рік лише знав хлопчиком — як ти видрапаєш?

— А хіба я вам забажалося ся? Одчиніть двері, та по дверях, а коли хитатимуться, хтось придержить.

— Ай справді! — аж скрикнув я, не подякувавши за пораду навіть; до того був захоплений бажанням бути на горі, ближче до сонця, одночасно дорікаючи, собі, що не міг сам долучатися.

За хвилю я вже на даху. Ок, як тут гарно, наче в степу на могилі — все видно. Табор на горі, з нього добре видно Каліш, а звідціля, з бараку, ще ліпше. Вправоруч на горі за долиною село, сіре, непривітне, але звідці й воно виглядає краще, веселіще.

В долині, що під селом, вється стежечка, простуючи до села, й на ній люде, маленькі, наче жучки; виблискує річечка, а біля гребельки біліє піною — маленькі пороги. Я повернувся назад. В легко прозорому тумані Сульмержиці, блище при гостинцеві чорніють, наче гнойники, бараки. Я знаю: то Цицюрно — там Москалі, а далі в тумані уже синьому країна, куди мене давно тягне, де нема дротів, де ховаються сподівання ліпшого життя. Гостинцем у той жаданий край хутко біжить авто. Заздрісно стало. Може в Німеччину їдуть — щасливі. Я стежу за самоходом, що незабаром зникає поміж будинками Скальмержиць. Оглянувся навколо: зеленіють ниви, зеленіють верби над річкою; ще трошки, тиждень — два й можна буде рушати звідці на нове життя.

Розіслав шинелю, ліг горілиць, підклавши руки під голову й застиг без дум, без турбот, забувши про все на світі. Дивився в глибочінь синього неба й повними грудьми дихав теплим, весняним сонящим промінням, змішаним з пахом смоли, яка находилася на покритцю дахів.

Скілько часу я так лежав — не знаю, хоч годинник на костьолі точно що чверть години відбивав, щиро несучи службу Сатурнові, коли почув своє імя. Хорунжий Т... лежав недалеко від мене. Коли він виліз, я за насолодою весняним повітрям не помітив.

— Гарно, правда? — смакуючи додав хорунжий. — Як би не ці дроти та Антки, булоб зовсім добре.

Мені не хотілося говорити, й я тільки зітхнув.

— Треба тікати, Миколо, на нове життя, — після недовгої павзи зачав я; — до инших країв добиватися треба. Тут жити неможливо далі — одна мука.

— Та кудиж ти тікатимеш? — з іронією відповів Т...

— На Німеччину. Там таборів нема, а Німці — не Поляки. Це культурна нація. Все одно, ні до чого не дочекаєшся в таборі.

Помовчали. Десь внизу з боку воріт чути було команду, пісні — очевидно починалася пообідня муштра.

— Ти щож: не їдеш на вправи? — запитав я Т...

— Хай вони завдуться. Правду ти кажеш, що треба тікати в світ. Принаймні не буде гіріше.

Раптово підвівся хорунжий, перстяг свою ковдру до мене і з таємничим виглядом приготовився слухати про втечу, яку він вже собі поставив на чергу дня. Я не чекав такого швидкого рішення з його боку, тай не мислив когось намовляти йти з собою, але коли Т... того хоче, що й я, то чомуж. Удвох і веселіще та безпечніще якось. Мало чого не трапляється в дорозі.

Це все промайнуло, мов блискавка, у голові й слідом за тим виникло нове питання: „А може він з контрроздвки?" Але все одно, Т... я знаю з військової школи; пакости зробити він не міг.

— Так ти, значить, прилучаєшся до моєї думки, — промовив нарешті я, — гараз! Як це зробити найкраще, я знаю. Плян у мене вироблений остаточно й треба лиш почекати кілька днів, аби ще убрався та потеплило трохи.

— А не можнаб ще третього? В нього є гроші, одяг — все краще, тай не заважить — хлопець добрий. Це Л..., ти знаєш певно, Мазепинського полку.

— Добре, — погодився я, тільки ні гу-гу, нікому нічого. І Л—му теж скажи. Хай готується.

За розмовою не помітили, як набігли хмарки й заховали сонце. Похолодніло. Треба було злазити, тай їсти хотілося.

— До побачення; дивіть ся-ж, щоб ці мур-мур, ані пари знав. Мусіло бути ліпше, а цього досить.

— Гараз, — задумано я, косо, незвичайно серіозно прогув Т...

Я дивився ще якийсь час йому в спину, зміряв його довготелесу сильну фігуру й потиг до бараку. Треба було обміркувати все до дрібниць, бо як піймаємося— не переливки будуть.

II.

Рішення втікати до Німеччини виникло у мене давно. Чому власне я рішив іти до цієї країни, а не до якоїсь иншої, я й сам не знав — здається, я не відповів би, якби хто спитав. Зараз же після Рижського миру Поляків з Москалями вродилася думка про втечу. Ляхи мусіли розвязати табор, не тілько з причин миру з Москалями. Фінансове становище Поляків було лихе й утримувати тисячі людей, на мою думку, не було їм вигідно. На якусь порядність Ляхів я не сподівався. Могли-ж вони полишити нас самих собі, навіть матеріяльно не підтримуючи проти ще вчора загального ворога. Так могло статися і з табором, або що гірше: видати нас усіх московським окупантам.

Я намацував грунт, де міг. Ходив до Познаня, балакав з жидками, з Поляками, ніби цікавлячись Німеччиною так собі, для комерції, або що.

Від Каліша до німецького кордону було лише тринцять девять кільометрів. Цеж зовсім дурниця, як згадати, скілько ми ходили, та скілько пройшли. Ще тринцять девять кільометрів і там... Що там, я не знав. Мусіло бути ліпше, а цього досить.

Минав Великдень. Товариші гадали про другий день свята, але над вечір передумали. Це мене турбувало вже. Нерішучість, непевність якась мої подорожніх дратувала мене й хотілося кинути їх, а йти самому.

Я призначив термін. Пятого травня мусіли вирушити.

Оглянув компас, мапу, зміряв очима кусочок паперу, зафарбований рожевою барвою, що відділяв Каліш від Німеччини, й зітхнув з полекшеню, наче вже я був там. Влаштував саквя для книжок; инших річей не було — книжки був мій одинокий скарб.

Завтра вирушати. Рачучи непевність товаришів, я сказав їм, аби мене слухалися, а ці — піду сам. Погодилися й ніби задовольнилися — вони, очевидно, раді були позбутися непривітної для них самих нерішучости.

Перед самим сном згадав я про черевики. Підошва відстала на одному, широко роззявивши пащеку — треба було направити, бо хоч і темно на дворі, можна було б і боєвком іти, та краще взутому. Дістав шматок дроту, розплутав, вирвав жілочки. Ляпочка лежала, мигоотить і добре, що нитка товста та ще й залізна, разом і голка. Замісць шила розплював кінець дроту, примостився, працюю. В кімнаті нікого. Шию, муркочу пісню під носом і гарно мені, так гарно, що ніяка сила не примусилаб мене відмовитись від походу. Раптом заторохкотіло по тонель, дощ. Не дуже гарно, але думки навіть про те, що він може перешкодити, не блискуче, але на душі було радісно.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗАКЛАДАЙМО СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ БИЗНЕСМЕНІВ.

Від довшого часу наші люде, головно бізнесмени, богато пишуть, говорять і думають про справу основання Союза Укр. Бизнесменів.

Через те думаю найвища тепер пора витягнути певні заключення з того, що говорилось і писалось і почати спільну працю для поширення укр. торговлі й піднесення її до такого уровеня, на якім вона стоїть серед инших народів.

Щоби могло прийти до якогось спільного порозуміння між загалом українських бизнесменів а українським громадянством в Америці, на се треба мати якусь спільну ціль, якесь спільне стремління до означеної мети. Знайшовши таку спільну мету, будемо могли приступити сміло до основання і поширення укр. торговлі.

До такого спільного порозуміння й осягнення спільної мети прийдемо тоді, коли приступимо до основання Союза Укр. Бизнесменів.

Знайдуться може такі, які скажуть, що у нас може вже за богато усяких союзів і тому нащо він здався, що він буде робити й як його організувати, та кому віддати провід у нім? На се постараюся відповісти кількома словами.

По перше, Союз Укр. Бизнесменів в Америці конче потрібний для порозуміння в цілі веденя своєї торговлі, щоби знати, як і де купити добрі товари, але можна було продати по приступній ціні, і тим вдоволяти вповні своїх покупців.

По третє, Союз Укр. Бизнесмени не сміють бути глухими на такі живо дотикаючі наш нарід справи, як Укр. Рідна Школа в Америці, Укр. Сиротинець, інваліди й старці.

По третє Союз Укр. Бизнесменів повинен бути абсолютно безпартійний, без ніякої партійної сторонничости або релігійного фанатизму. У нас повинен бути одинокий, спільний клич: Терпеливости й завзятя у праці подай нам, Господи!

Організація С. У. Б. найкрасше переводити хлопським розумом, себто в простий спосіб. Все зачинати з долини, щоби довести щасливо до верху.

У Джерзи Сиіті, приміром, живе поверх сотка ріжного рода укр. бизнесменів, які ходять самопас, не звязані між собою ніяким порозумінням. Поза своїм власним бизнесом не обходить їх ніяка організація, ніяка старокрасва інституція, не цікавить їх навіть укр. Сиротинець в Америці ані тутешня Рідна Школа.

Товариші Бизнесмени, деж Ваше серце, совість і розум? Нарікаєте на всіх і вся, хочете, щоби Українці купували у Вас, але дати від себе пару долярів на укр. добру ціль, то на се нема у Вас ні охоти, ні гроша.

Ми самі свідками, як у других народів, хочби взяти за примір Жидів, піднеслася їх рідна торговля, а се завдяки їх солідарности й їх організації, їх свідомости національній і культурній, через які вони стоять так богато висше від нас. Тому, товариші бизнесмени, шевці, кравці, різники, властителі грасерійних шторів і шторів зі солодощами й всі инші укр. купці, коли хочемо, щоби нам добре поводилося, стараймося й нашим братам осолодити їх незавидну долю, бо тим заслужимо собі на поперття укр. загалу в Америці.

Також постараймося зорганізувати перший відділ Укр. Бизнесменів у Джерзи Сиіті, а тим чином заохотимо й другі місцевости до подібної організації, яка без сумніву вийде на користь не лише укр. бизнесменів, але й укр. народу як по сім так і по другім боці Атлянтійського океану, бо будемо мати українську торговлю, сю підвалину, на якій опирається ціла Північна Америка.

Гнат Гаврилюк,
властитель блаватного штору в Джерзи Сиіті, Н. Дж.

ВИБОРЧА РЕГІСТРАЦІЯ.

Виділ Українського Демократичного Клюбу взиває всіх горожан, щоби при регістрації, яка тревати ще від вересня, 10. до суботи 15. жовтня (October), подавали місце уродження тільки „Ukraine", а ніколи „Austria", „Poland" або „Rumania", як це звичайно практикується.

Регістрація у висше згадані дні відбудеся від 5-тої до 10.30 вечером, а в суботу від 7-мої рано до 10.30 вечером. В потребі інформацій звертаємо кождого вечера від ч. 60 St. Marks Place, New York, N. Y. Тел. 3-2868

За ВИДІЛ УКР. ДЕМОКР. КЛЮБУ:
Володимир Юрковський.

ПОЗІР! ПОЗІР!

ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ
ТОВ. ІМ. ІВАНА ФРАНКА,
відділ 83 Укр. Народ. Союза
— відбудеться —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 15. ЖОВТНЯ 1927

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ,
849 N. FRANKLIN ST., PHILA, PA.
Початок о год. 7.30 вечером.

Впов. Родимці! Товариство запрошує Братства і Товариства взагалі всіх тих, що хотіли би чесно забавитися. Балевий комітет доложить всіх сил, щоб баль відбувся як найкрасше, щоб кождий був задоволений.

Комітет. 237

УВАГА! ЙОНГСТАВН, О.! УВАГА!

БР. СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
відділ 230 У. Н. Союза
— устроює —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 15. ЖОВТНЯ 1927

В ГАЛИ ЛИТОВСЬКІЙ,
628 FRANKLIN AVE., YOUNGSTOWN.
Початок о год. 6-ій вечером.
Вступ для мущин 50 центів, для женщин 25 центів.

Запрошується всі місцеві і позамісцеві Братства і Товариства і всіх членів прибути на той баль. Таксамо пригадується, що другий Масковий Баль відбудеться дня 26. падолиста на дохід Сиротинця при У. Н. Союзі. Отже приходіть всі як один, де забавитеся до-волі.

За добру і чесну обслугу ручить
232.37 Балевий Комітет

ПОЗІР! — ДІТРОЙТ, ФОРДСОН!

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ ВІДДІЛІВ
УКР. НАР. СОЮЗА І ПРОВИДІНЯ
— уладжується —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОВЕНИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

В НЕДІЛЮ, 16. ЖОВТНЯ 1927

В ПАРОХІЯЛЬНІЙ ГАЛИ
ПРИ 3464 CICOTTE AVENUE.
Початок о годині 6-тій вечером.
Вступ для мущин 50 центів, для женщин 25 центів.

Шановні Громадяни! Всім нам добре відомо, яка страшна катастрофа навістила наших рідних в старім краю. Історія не тямить такого знищення, як сего року, понищені цілі села, збіже забрала вода, худоба потопилась, весь добрбк, який наш брат мав, пішов з водою, а тут зима приходить. Щоб хоть в части помочи їм, злучені відділи уладжують підприємство, з котрого чистий прихід іде на старий край. Тому обовязком національної чести кождого Українця поперти се підприємство. За чесну обслугу ручить Комітет. 237

ЗА СПІЛЬНИЙ КОМІТЕТ:
Петро Данчишин, Петро Кізел, Петро Матвина, Григорій Ясінський, Іван Гирлывський.

Lehigh Valley Excursion

Coal Regions
$3.50 round trip WALLSTON
4.00 round trip TAMAQUA

Sunday, OCTOBER 16th
Special Train
Lv. Hudson Terminal 11.55 P.M. Sat. Lv. Exchange Place Sta., Jersey City, 12.05 A. M. Lv. Newark 12.30 A.M. (Elizabeth & Meckler Aves.) Returning: Lv. Mt. Carmel 4.15 P.M. Shenandoah, 4.50 P.M. Mahanoy City, 5.15 P.M. Hazleton 6.00 P.M. Білети в Exchange Place або Journal Square. Телефон Інформаційного Бюра Montgomery 7000.

Копаний мяч (футбол) є у любленою іграшкою Ескимосів.

До місцевого уряду і членів У. Н. Союза в Америці.

ДОРОГІ РОДИМЦІ, УРЯДНИКИ І ЧЛЕНИ!

Справа будови Сиротинця-Захисту У. Н. Союза звнтересувала широкі маси нашої еміграції по всіх місцевостях, де лише жиють наші поселенці. Цілком природно, найбільше інтересуються цею справою урядники, члени і приятелі У. Н. Союза. Поперше, що нам Захисту конечно потрібно, а подруге, що нашим святим обовязком є інтересуватися справами організації, до якої належимо, і сповняти членські обовязки.

Від мая 1926 р., відколи члени по відділах У. Н. Союза зачали складати жертви на будову Сиротинця-Захисту У. Н. Союза, на покляк Комітету Сиротинця, відтоді по нинішний день приходять до головної канцелярії У. Н. С. більші і меньші жертви, як свідчать місячні звіти, друковані в Свободі. Крім звітів, у Свободі друкуються всякі поклики від поодиноких членів, відділів, Гол. Уряду У. Н. С., а також від не-членів, з котрих кождий бачить, що будова Сиротинця-Захисту є на дорозі до здійснення в недалекій будучности. Прямо кождий старається робити все можливе, щоби збільшити фонд будови Захисту. Жертви збирають на мітінгах, весілях, забавах, а й по приватних домах. Уряджують всякого рода підприємства, як: представлення, балі, пікніки і т. п., а також загальні збірки по ріжних місцевостях, так звані „Тег-дейс", як приміром: в Алентавн, Па., Лорейн, О., Пасейк, Н. Дж., Амбрідж, Па. і т. д. „Тег-дей" можна легко урядити в місцевости, де є один або більше відділів У. Н. Союза. По всі інформації і потрібні річи пишіть до Комітету Сиротинця У. Н. Союза на адресу Головної Канцелярії.

В липни с. р. до кождого відділу У. Н. С. вислано певну скількість пушок, книжочок і ріжних друків з інформаціями в цілі збирання і придбання жертв на фонд будови Захисту. Комітет Сиротинця сподіється, що до цеї пори кождий відділ зробив відповідний плян під осінь і зиму, як придбати найбільше жертв на будову Захисту цего року.

Пожаданим булоб, аби цей час використати для справи. Вечері довші, холодні. Кождий тепер сидить більше дома. Більше-чейнів приходить на мітінги. Всякі підприємства лучше вдаються тепер, в осени і зимою, ніж літом. Длятого належить подбати про жертви на Сиротинець.

Дотепер на 386 існуючих відділів У. Н. С. на Сиротинець зложили жертви, меньші або більші, 323 відділи. Лише 63 відділи ще доси нічого не жертвували, але є надія, що й вони свою жертву.

Многі відділи домагаються, щоби оголосити в Свободі, скільки їх відділ дотепер зложив разом всіх жертв на Сиротинець У. Н. Союза. Щоби заспокоїти їх волю й оминути повторювання час від часу, Комітет Сиротинця-Захисту У. Н. С. рішив десь у грудни ц. р. оголосити за порядком всі відділи У. Н. Союза скільки котрий дав усіх жертв разом, місцевість осідку і скільки даний відділ має членів. Після порядкового числа будуть оголошені всі відділи, а також і ті, що ще жертв не зложили. Щоби жертв жадного відділу не бракувало і щоби при кождім відділі була виказана як найбільша жертва в порівнанню до числа членів, кождий відділ повинен постаратися прислати свої жертви до кінця падолиста ц. р.

Проситься ласкаво всіх Урядників і Членів У. Н. Союза о співпрацю в придбанню фонду будови Сиротинця-Захисту У. Н. Союза. Нехай не бракне жадного відділу і члена між жертводавцями.

КОМІТЕТ СИРОТИНЦЯ-ЗАХИСТУ У. Н. СОЮЗА:
Михайло Угорчак, предсідатель
Анна Стадник, містопредсідатель
Омелян Ревюк, секретар
Семен Ядловський, член
Григорій Пипюк, член

Джерзи Сиіті, Н. Дж., 1. жовтня 1927.

ЗАМІТКА: — Повисше письмо зістало вислане враз з місячними виказами до кождого відділу У. Н. Союза.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Віче в справі помочи потерпівшим від повені на Західній Україні.

Заходами Комітету Українських Товариств і Братств відбулось тут віче в неділю 2-го жовтня, 1927, в справі збірки грошевих жертв для потерпілих від виливу рік в Галичині і Буковині. Хоч віче проголошено як слід та пороблено заходи, щоби воно вдалося, на віче прибуло лише поверх сотки людей, співчуваючих горю і терпінню своїх рідних батьків, матерей, братів та сестер в рідній батьківщині.

Віче отворив і провадив предсідатель Комітету т. І. Божемський, зазначуючи ціль і значіння віча та вказуючи на те, що це встид, щоби на трийцять тисяч Українців, замешкалих в Ню Йорку, так мале число зрозуміло наш клич та відчуло ті страшні терпіння наших рідних на рідній земли.

Предсідатель покликав на першого бесідника редактора „Свободи" п. О. Ревюка. Бесідник відразу звернув увагу на таке мале число присутних та зазначив, що тут мусить бути якась причина, чому таке велике місто як Ню Йорк, де живуть десятки тисяч Українців, не співчуває сему так великому болю, який терпить наш рідний нарід на рідній земли. Дальше говорив бесідник, що ми прийшли на віче, щоби поговорити про справи гуманітарні, як помогти нашим братам, котрі залля злої господарки польського уряду через вилив головно підкарпатських рік: Дністра, Черемоша, Прута та инших опинилися в великій біді. Повінь захопила всі зібрані скарби нашого селянина і знищила всі здобутки запрацьовані літною порою. Нині остався наш чоловік в краю без куска хліба, одежини та даху над головою. Вода силою поривала з корнем дерева, хати та понесла їх світами. Не бракло навіть і життя в людях. Ми не повинні уповати на помічі польського уряду котрий дасть стільки помочі, що дав в часі голодного часу. Ми повинні числити тільки на наші українські сили і дати стільки, скільки кладе на нас наш власний обовязок.

По тих словах бесідник звернув увагу ще і на се, чому нинішне віче відбувається в жидівській гали, а не в гали Українського Народного Дому, в галі того Дому, котрий побудував український робітник своїм тяжко запрацьованим грошем, а нині управа дому відказуєсь дати український куток навіть на такі сходини як справа помочі нашим братам. Божгріш, який заплачено за жидівську галю, повинен остатися в нашій інституції.

На другого бесідника покликав предсідатель о. О. Іванишина, пароха української православної церкви в Ню Йорку.

Сей бесідник в ярких словах змалював життя українського народу на всіх закутинах світа, почав від недавно минулого пасейського страйку і так помало перейшов аж в рідний край, в ту вітчину наших рідних братів, котрим в теперішній останній хвилі стільки шкоди наробили ріки, що своїми бистрими водами знищили всі скарби та прибутки селянські й пустили сотки тисяч на жебрачу дорогу. Не забракло бесідникови ріжних прикладів та поезій славних українських поетів. Між иншими спімнув про поезію перли і каже, що якраз тими перлами є той наш український народ, котрий оставсь в найтяжім положенню через знищенне його здобутків та котрий простягає руку до нас за море, кличе: дайте хліба, дайте одежину та відбудуйте нашу знищену хатину. Не було на галі людини, котраб при тих словах не сокрушилась серцем та не пустила ольози з очей. Доказала це жертвенність, що слідувала таки на галі. На руки касієра комітету зложено $636.75 (шістьсот трийцять шість долярів і 75 ц.), з того готівкою $507.75 а декларовано $129 окрім $14, що вже є на руках комітету. о. Іванишин щиро подякував за такий великий дар для синів України та стоючи на платформі звернувся поза себе, вказав на жидівський прапор висячий на стіні та каже що замість того, щоби нинішнє віче відбувати в нашім Українськім Домі під національно синьо-жовтим прапором, ми мусим відбувати і перепроваджувати допомогову збірку під синьо-білою трикутною звіздою бо заряд Українського Дому нам галі відмовляє. По галі рознеслось грімке: Ганьба! — а декотрі з публики домагалися вияснення справи Сиротинського Дому при семій улиці, купленого за гроші з Українського Дня, що їх зібрано для вдів і сиріт в старім краю. Та на цю справу не ставало часу, щоби її основно переговорити. Всеж таки інтерпелюючі домагалися продажі цего дому і негайної висилки грошей до краю.

Іван Жовкір, секретар віча.

РОБІНЗОН КРУЗО БУВ ПИЯК І МОРСЬКИЙ РОЗБИШАКА.

Англійський історик проф. Ровз видав книжку, в якій говориться, як повстала повість і легенда про Робінзона Крузо. Книжка робить кінець усякій романтиці, з якою звязане було назвище досі так симпатичного Робінзона. Автор стверджує передовсім, що прототипом Робінзона Крузо був моряк Олександер Селкірк. Той Селкірк вибрався на далекі моря і пригоди, але по дорозі розбився його корабель і він довгий час був капітаном розбишацького корабля на південних морях. З розбійничого ремесла призбрав великий маєток, але як вернувся до Англії, пропив його за короткий час.

Щоби мати гроші на дальшу пиятику, почав писати свої спомини. Рукопис той вимантив від нього письменник Дефо. Цілу романтичну історію грабіжника очистив і підправив моралізаторством, підписався на книжці як автор і видав її. Не здогадувався навіть, що книжка ця буде клясичним твором, що надав зворот світовій літературі, Дефо зробив величезний маєток на видавництві пригод Робінзона, хто зна чи не більший, як його герой на морському розбишацтві. Справжньому авторові Селкіркові не дав ні цента. Розчарований Селкірк пустився знову на морське розбишацтво, кілька разів вертав до Англії, пропивав здобуті таким страшним способом гроші, знову виїздив, а вкінці зовсім.

Правдиві ці реверіяції доказують незаперечено: що перше, що ніколи не можна брати дослівно фантастичних повістей з придуманими героями і пригодами; подруге, що літературні крадіжі діялися вже й за Данила Дефо.

ВТІК ВІД НОЖА.

Болі в хребті можуть нічого значити, однак коли не перестають, коли чутте отяжілости, біль голови, нестравність або безсонність повтвариються—будьте осторожним! Нехтоване нирок і міхура є небезпечним. Що днесь може значити нічого завтра може значити тяжка операція. Пийте богато води і попробуйте GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES (оригінальні і правдиві). Вони ділають на мочевий стімулят і помагають ниркам і другим органам викинути отруї з тіла. В печ. пачках.

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Лишіть за іменем Gold Medal та на сино-золоченій пачці. Не беріть імітацій. У переворотних аптиках, 35, 75 ц. і $1.50.

МУЩИНИ — ЖЕНЩИНИ

НЕДОПУСТИТЬ, щоби нечиста кров нищила в... не здоровлє,
Шкірна недуга псуває ваш вигляд,
Нервові злодоби нищили вашу веселість,
Ми недуть долегливість нищила ваше життя через невдачу.
ЛІЧЕННЄ для мущин і женщин оперте на знаних і довголітній практиці. ПЕВНЕ в своїм ділу. — СКОРЕ в наслідках. — ПРИСТУПНЕ в ціні.
ФЛЮОРОСКОПІЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ ЛУЧАМИ „ЕКС" ОБІРІМАЄ УРИНОВУ, АНАЛІЗАЦІЮ КРОВИ.

Офіс. год.: денно до 8. вечер. Второк, четвер і неділю до 1. пополудни
PHYSICIANS PAYING CLINIC, Dr. Booth, директор
140 EAST 22nd ST., near Lexington Avenue, NEW YORK, N. Y.

ХТО ЗНАЄ ЧИ ВАМ ВДАСТЬСЯ КОЛИ НЕБУДЬ КУПИТИ ЗЕМЛЮ ПО ТАКІЙ ЦІНІ

НАСАВ КАВНТИ В ЛОНГ АЙЛЕНД

ЛОТИ ПО 95 ДОЛ.

НА ГРАНИЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ

завдаток $25. решта на місячні сплати по $2.00.

ГОТОВІ УЛИЦІ, ЕЛЕКТРИКА І ДРУГІ УЛИПШЕННЯ.

Дорога 160 футів широка перетинає наші землі.
(SOUTHERN STATE PARKWAY)
58 мінути зелізницею до Ню Йорку і Бруклина.

Місцевість висока, рівна і суха. Право власности гарантоване. Випишіть сейчас понизший купон і прийшліть до нас. Ми вишлемо інформації і опис Масавек Центер та білети на переїзд. Все те без всяких зобовязань з вашої сторони. Оглядини землі кождого дня неділі треба прийти до офісу нотара В. КРУТЛЯКА від 10. до 1 години рано. 234

151 Ave. A.
близько 10-ої улиці
NEW YORK CITY.
ORCHARD 7177

КУПОН.
Імя і назвиско .....
Адреса .....
Телефон .....

Прозріте, люде! День настав
Проснїться, — змийте луду,
Розправте руки, будьте люде.
Шевченко: Гус.

НАЙНОВІШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ КОЛЮМБІЯ

Укр. Орхестра П. ГУМЕНЮКА.
27106F (Ой, дівчино, дівчиноньку (Коло гаю проходжаю.
Е. ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з акомп. орхестри:
27107F (Пише мені жінка (Від початку до кінця.
МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, баритон, з акомп. орхестри:
27108F (Ой зійди, зійди, ясен місяцю (Як почуєш в полі.
27109F (Розлука, тж. розлука (Повій вітре на Україну.
Е. ЖУКОВСЬКИЙ, баритон з акомп. орхестри.
27101F (Розлія (Задумковатий
ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ.
27102F. (Ой і весела до дому іду. (Сватанне.
О. К. КИРЕТЮК.
27103F (Кучерява Катерина. (Біду собі купила.
П. ГУМЕНЮК, соло на скрипці.
27100F (Думка і коломийка (Полька „Лобуш"
ПАВЛО ГУМЕНЮК, соло.
27098F („Гоп", вальс. (Танець присюди.

П. ГУМЕНЮК з укр. орхестрою
27104F (На сінокосі, коломийка (Козак-тропак.
Евген Жуковський, баритон, з акомпан. орхестри.
27082F (Волокита. (Лист з Краю.
27083F (Зрадниця. (Що я руче, то добре.
27089 (Полька Парубоцька (Вальс Бандура
27090 (Молотник (Змарів я
27092F (Ой, не спиться, не лежиться (Родимий Краю.
27095F (Журавель. (Школярі.
27099 (Майкові троїлі (Діктом-дактом.
Д. Мелов, тенор з акомп. орхестри.
27096F (Калбек. (Прийшла мой син.
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ.
27096F (Ой, запяла червона калина (Що найшов, то твоє.
27084F (На весілля, при вечері (Ой. Козаче Білоусий.
27086 (Ой, не шуми, луже. (Чорні очи як терен.
27091 (Вічер на сопілці. (До Почаєва на відпуст.

Жадайте повного катальоґа українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за посліплатою (C. O. D.) Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно.

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
56 — 2nd AVENUE CORNER 5th STREET, NEW YORK CITY
ВИЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ

НАЙНОВІШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука. Ціна ..... 40 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (Читанка для II. кляси). М. Матвійчука. Ціна ..... 45 ц.
ШКІЛЬНИЙ СПІВАННІК, др. Ф. Колесси ..... 75 ц.
БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ, о. д-ра Я. Левицького, Часть І старий завіт; часть II новий завіт ..... 85 ц.

Невдовзі маємо одержати

ТРЕТУ КНИЖЕЧКУ М. Матвійчука, котра є вже в друку.

Повисші книжки будемо висилати тільки за одержанням належитости, а з огляду на їх низьку ціну ніякого опусту давати не можемо. — Замовленя слати на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

БАНКИТИР УМЕР

Комедія з сільського життя на три дії.
Виступає в сій штуці 14 осіб. — Ціна 35 центів.
Замовленя слати до книгарні „Свободи".

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС: „СВОБОДА".

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць вересень 1927 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	372.45	141.	19.91
2.	175.90	142.	104.30
3.	72.47	143.	21.65
4.	79.71	144.	53.09
5.	69.98	145.	50.86
6.	29.33	146.	83.76
7.	205.59	147.	335.08
8.	161.80	148.	9.82
9.	124.46	149.	49.64
10.	174.19	150.	21.87
11.	9.72	151.	67.70
12.	110.94	152.	52.69
13.	40.71	153.	18.53
14.	66.62	154.	42.35
15.	40.18	155.	314.57
16.	43.22	156.	100.37
17.	24.82	157.	44.11
18.	117.54	158.	29.47
19.	9.19	159.	64.81
20.	148.61	160.	82.66
21.	52.30	161.	100.33
22.	88.87	162.	48.86
23.	27.52	163.	89.65
24.	128.00	164.	76.02
25.	43.78	165.	100.93
26.	46.96	166.	16.02
27.	37.55	167.	39.53
28.	172.54	168.	129.79
29.	162.36	169.	38.21
30.	68.02	170.	173.59
31.	136.39	171.	44.66
32.	39.42	172.	20.51
33.	52.74	173.	20.91
34.	102.50	174.	32.11
35.	20.79	175.	92.15
36.	77.92	176.	35.70
37.	36.84	177.	68.52
38.	232.17	178.	36.66
39.	113.39	179.	165.03
40.	92.31	180.	7.43
41.	42.24	181.	130.62
42.	95.58	182.	120.18
43.	54.39	183.	103.99
44.	149.04	184.	7.33
45.	176.90	185.	86.03
46.	32.79	186.	65.54
47.	25.24	187.	48.66
48.	42.19	188.	22.94
49.	15.86	189.	33.72
50.	35.27	190.	9.60
51.	53.75	191.	70.57
52.	30.74	192.	63.62
53.	47.15	193.	157.88
54.	13.04	194.	14.72
55.	53.83	195.	35.26
56.	100.44	196.	42.48
57.	99.72	197.	31.28
58.	80.21	198.	55.77
59.	127.44	199.	9.76
60.	16.43	200.	77.25
61.	54.72	201.	54.52
62.	81.75	202.	30.02
63.	261.20	203.	95.90
64.	67.65	204.	69.46
65.	284.77	205.	20.06
66.	102.04	206.	305.15
67.	121.98	207.	45.30
68.	33.12	208.	34.83
69.	95.71	209.	114.62
70.	237.59	210.	37.95
71.	14.76	211.	122.92
72.	53.18	212.	31.75
73.	89.68	213.	263.03
74.	63.72	214.	36.37
75.	86.14	215.	33.00
76.	219.00	216.	42.96
77.	91.36	217.	314.77
78.	143.25	218.	255.86
79.	6.16	219.	50.16
80.	35.67	220.	114.70
81.	131.83	221.	287.25
82.	50.13	222.	22.40
83.	76.16	223.	150.97
84.	14.79	224.	13.81
85.	139.03	225.	31.61
86.	187.93	226.	19.01
87.	106.25	227.	62.85
88.	6.05	228.	45.04
89.	9.54	229.	205.71
90.	210.92	230.	202.62
91.	203.90	231.	54.58
92.	15.49	232.	56.25
93.	32.72	233.	55.25
94.	177.35	234.	129.67
95.	74.23	235.	114.51
96.	153.82	236.	83.87
97.	55.98	237.	169.35
98.	150.89	238.	78.06
99.	152.20	239.	182.66
100.	74.99	240.	15.37
101.	56.85	241.	69.60
102.	285.13	242.	124.75
103.	60.72	243.	98.43
104.	171.37	244.	30.04
105.	183.47	245.	119.92
106.	196.27	246.	34.60
107.	54.25	247.	226.58
108.	98.60	248.	36.13
109.	95.78	249.	33.00
110.	25.27	250.	20.70
111.	38.10	251.	123.36
112.	154.33	252.	46.72
113.	88.15	253.	67.74
114.	48.93	254.	44.44
115.	21.50	255.	64.44
116.	61.14	256.	30.40
117.	71.14	257.	56.57
118.	71.18	258.	28.71
119.	37.69	259.	139.90
120.	140.12	260.	24.90
121.	83.28	261.	25.86
122.	50.63	262.	41.07
123.	91.74	263.	50.98
124.	94.55	264.	19.07
125.	16.35	265.	40.05
126.	80.23	266.	75.88
127.	101.17	267.	40.68
128.	57.18	268.	48.43
129.	31.97	269.	66.13
130.	208.85	270.	143.49
131.	25.67	271.	34.40
132.	120.64	272.	7.13
133.	141.89	273.	79.92
134.	86.61	274.	136.13
135.	103.62	275.	71.27
136.	135.93	276.	353.87
137.	131.29	277.	67.82
138.	52.44	278.	49.46
139.	60.49	279.	8.38
140.	45.69	280.	98.36
281.	18.44	334.	106.31
282.	167.72	335.	41.85
283.	101.57	336.	121.79
284.	24.21	337.	16.32
285.	37.55	338.	224.47
286.	63.07	339.	61.96
287.	12.54	340.	18.73
288.	191.40	341.	57.26
289.	26.32	342.	170.47
290.	50.17	343.	18.00
291.	28.02	344.	42.39
292.	216.17	345.	88.94
293.	23.64	346.	18.68
294.	44.10	347.	47.54
295.	179.91	348.	15.38
296.	204.29	349.	44.65
297.	16.05	350.	60.76
298.	55.48	351.	38.14
299.	51.10	352.	39.15
300.	236.70	353.	17.80
302.	9.26	354.	36.38
303.	50.69	355.	44.60
304.	33.20	356.	19.98
305.	65.08	357.	33.39
306.	15.74	358.	40.19
307.	24.98	359.	29.69
308.	100.97	360.	48.95
309.	34.42	361.	227.81
310.	34.24	362.	26.37
311.	16.13	363.	116.95
312.	39.70	364.	281.85
313.	13.81	365.	94.20
314.	12.05	367.	198.52
315.	16.56	368.	18.04
316.	205.93	369.	159.16
317.	98.53	370.	199.69
318.	99.43	371.	87.52
319.	29.32	372.	5.18
320.	74.22	373.	23.55
321.	97.57	374.	10.74
322.	18.41	375.	16.18
323.	44.47	379.	57.01
324.	113.69	380.	24.78
325.	46.81	381.	29.16
326.	140.27	384.	96.59
327.	33.99	385.	203.33
328.	16.53	388.	176.46
329.	15.02	392.	15.97
330.	93.18	393.	24.96
331.	33.48	396.	78.38
332.	59.28	400.	47.80
333.	90.47	401.	25.64

Виплати з фонду адміністраційного.

Свобода за орган	3,944.40
Свобода за праці, чищення і світло	1,219.42
Платня гол. уряду	530.00
Адвокат за праці при купні реальности	150.00
Кошта подорожі і діети в справах органів.	52.00
Видатки канцелярійні: почта, експр. телеф. і ін.	35.94
Інвестиція готівки в бондах	51,246.00
Процент на бондах	416.67
Разом	$68,162.43

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінцем міс. серпня остала	458,901.07
Прихід за вересень	37,264.43
Разом	496,165.50
Розхід за вересень	68,162.43
Готівка з кінцем міс. вересня остає	428,103.07

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$428,103.07
Моргечі	803,792.50
Бонди	455,210.45
Реальність	30,869.36
Друкарня	10,000.00
Разом	$1,727,875.38

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,177,701.25
„ резервовий	266,214.40
„ запомогові	50,796.71
„ адміністрац.	36,464.51
„ народний	7,568.55
„ конвенційний	20,642.71
„ сирітський	168,587.25
Разом	$1,727,875.38

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць вересень 1927 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	23.60	95.	8.20
2.	16.95	96.	13.30
3.	12.85	97.	6.10
4.	2.93	98.	7.90
5.	6.55	99.	20.70
6.	3.00	100.	6.70
7.	31.28	102.	23.20
8.	13.28	103.	3.85
9.	24.18	104.	21.85
10.	4.05	105.	9.45
12.	2.05	106.	5.00
13.	2.95	107.	6.65
14.	1.36	108.	8.10
15.	7.20	109.	9.90
16.	8.10	110.	90
17.	3.00	112.	14.00
18.	10.80	113.	5.65
20.	8.80	114.	6.75
21.	5.85	115.	25
22.	17.10	116.	9.45
23.	2.70	120.	15.08
24.	15.75	120.	12.40
25.	1.60	121.	9.00
26.	4.75	123.	14.85
27.	2.70	124.	3.83
28.	23.90	126.	10.45
29.	17.55	127.	7.70
30.	9.25	128.	6.30
31.	25.20	130.	3.45
34.	18.00	131.	22.50
35.	2.70	132.	8.10
36.	50	133.	6.30
38.	23.65	135.	17.33
39.	6.08	136.	18.00
40.	2.70	137.	3.60
41.	2.50	139.	90
42.	9.25	140.	12.15
43.	4.50	142.	2.25
44.	17.05	144.	1.65
45.	12.38	145.	7.43
46.	50	146.	45.22
47.	2.55	147.	4.50
50.	5.00	148.	9.23
51.	1.60	149.	2.05
52.	75	151.	2.25
53.	5.40	153.	49.95
55.	8.10	155.	10.95
56.	20.25	156.	2.25
57.	6.75	158.	9.00
58.	10.25	159.	11.30
59.	13.50	160.	9.00
60.	1.35	161.	5.65
61.	4.05	162.	8.78
62.	8.10	163.	6.30
63.	26.55	164.	7.70
64.	6.15	165.	1.58
65.	32.90	166.	2.95
66.	3.60	167.	18.90
67.	13.95	168.	11.70
68.	2.50	170.	8.78
69.	4.75	171.	2.25
70.	26.55	172.	90
72.	10.15	174.	4.35
73.	7.65	175.	6.75
74.	3.20	176.	2.05
75.	17.80	177.	14.40
76.	31.72	179.	23.85
77.	7.65	181.	14.40
78.	2.95	182.	8.78
80.	4.28	183.	3.85
81.	7.20	188.	75
82.	5.20	189.	2.25
83.	11.70	191.	2.80
85.	14.40	192.	2.70
86.	6.75	193.	7.90
87.	15.55	196.	2.95
88.	90	197.	90
89.	2.05	198.	2.50
90.	32.20	200.	12.60
91.	24.75	201.	5.40
93.	3.83	203.	7.55
94.	14.63	204.	2.05

205.	4.35
206.	40.50
207.	2.70
208.	2.25
209.	13.50
210.	4.50
211.	9.00
212.	1.65
213.	21.85
214.	7.45
217.	33.75
218.	38.05
219.	3.38
220.	14.40
221.	12.15
223.	22.50
224.	2.25
226.	2.50
227.	3.60
228.	5.25
229.	19.15
230.	19.60
231.	7.45
232.	4.75
233.	25
234.	28.35
235.	3.83
236.	4.00
237.	19.35
238.	3.15
239.	18.00
241.	7.90
242.	11.47
243.	19.80
244.	2.25
245.	13.75
246.	3.60
247.	30.85
248.	3.83
250.	1.80
251.	12.38
252.	5.25
253.	2.95
254.	5.25
255.	4.10
258.	18.45
259.	4.95
260.	2.70
261.	7.20
262.	5.20
264.	4.50
265.	3.60
266.	2.70
267.	3.85
268.	2.50
269.	7.20
270.	18.70
271.	2.95
273.	8.90
274.	11.03
275.	7.20
276.	47.95
278.	8.85
282.	2.93
283.	26.78
284.	9.45
285.	3.15
286.	4.50
288.	1.15
289.	22.73
290.	3.60
292.	19.35
293.	1.35
294.	3.82
295.	17.55
296.	8.80
297.	3.75
298.	7.90
299.	2.70
300.	16.45
302.	75
305.	2.50
306.	50
307.	3.20
308.	16.90
309.	1.80
310.	4.05
312.	7.45
314.	1.55
316.	22.05
317.	10.60
318.	3.83
320.	7.20
321.	15.08
323.	7.00
324.	12.60
326.	17.10
327.	1.00
328.	2.25
330.	3.20
331.	4.30
332.	7.45
333.	9.35
334.	6.10
335.	2.40
336.	8.80
337.	1.15
338.	31.50
339.	10.58
341.	5.63
342.	26.10
343.	2.50
344.	4.30
345.	10.25
346.	4.50
347.	5.40
350.	2.48
351.	3.85
352.	6.75
355.	4.05
356.	75
357.	4.30
358.	2.25
359.	3.20
360.	7.45
361.	16.20
362.	2.95
363.	2.25
364.	14.85
365.	11.95
367.	11.25
368.	75
369.	22.50
370.	9.25
371.	13.95
379.	3.83
380.	4.28
384.	16.20
385.	26.55
386.	14.40
396.	11.70
401.	4.28

З місячних вкладок	$2,895.98
Процент від моргечів	675.00
Разом	$3,570.98

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Марія Мазепа, в. 369	93.00
Тома Жолкевський, в. 364	38.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за праці	349.50
Платня помічних сил	240.00
Видатки канцелярійні	17.02
Разом	$737.52

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. серпня остала	$50,979.09
Прихід за вересень	3,570.98
Разом	$54,550.07
Розхід за вересень	737.52
Готівка з кінцем міс. вересня остає	53,812.55

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$53,812.55
Моргечі	46,600.00
Бонди	12,201.00
Разом	$112,613.55

Стан довжний:

Фонд посмертний	$84,703.64
„ адміністрац.	27,909.91
Разом	$112,613.55

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

НОВИЙ МУЗИЧНИЙ СТОР

„С У Р М А"

Для 7-го жовтня А. Коник отиирає музичний стор в Бетлегем, Па., під числом 830 Еванс Ст.

Всіх Українців з Бетлегем і околиці проситься прийти до стору і відвідати країна і як що з музики потрібно, то купити у свого.

А. Коник був попередньо з Сіроиим Базаром в Ню Йорку, вишколений і навчений там, що лиш цікоиеть і справедливостею купитиде до себе кожнера, так і під новім місци дуже робити. Заходіть і пишіть на таку адресу: 235-8

A. KONIK,
830 Evans Street, Bethlehem, Pa.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

РАДІО-МОРСЬКА ЛІХТАРНЯ І РАДІО-МАШИНА ДО ПИСАННЯ.

Найновіші винаходи Марконія.

Світової слави винахідник бездротного телеграфу сенатор Марконі одному англійському журналістови подав цікаві подробиці про свої найновіші винаходи. Виявляється, що цей славний італієць, який у своїй лябораторії працює тихо й незамітно, останніми часами обдарував світ новими винаходами. Є то апарати, про які прилюдно ще майже нічого не знають.

„Мій останній винахід, — пояснював Марконі — то є радіо-морська ліхтарня. Вона вже від кількох місяців робить службу в місці дуже важному для плавби, а з причини бурей дуже небезпечному над англійським побережам, у Савт Форленд. Коли над морем висить густа мряка, то тоді ужити навіть найсильніших рефлекторів великих модерних морських ліхтарень. Уже кілька кільоиетрів від берега не видно нітрохи електричного світла з вежі. Тому для корабельної плавби дуже важна така ліхтарня, на якої світло не впливали би ні мряка ні буря. І я дійсно придумав таку морську ліхтарню. Найцікавійше мабуть у цій ліхтарні те, що вона це світить. Радіо-вежа розсилає безупину на дуже великому проміжі короткі електричні филі замісць світла. Ті филі розносять азбуку Морзе на світове море. Кождий пароплав, ба навіть звичайне рибацьке човно, може ловити знаки Морзе при помочі невеличкого й дешевого апарату. Знаки ці вможливлюють йому як стій стверди географічне положення. Я вірю, що радіо-морська ліхтарня до кількох літ усуне давну дорозшу й недосконалу систему".

„Зрештою, — говорив дальше Марконі — „я маю для публики ще одну несподіванку. Недавно збудував я апарат, який я назвав би радіо-машина до писання або радіограф. Машина ця — також дуже проста конструкції— уможливлює, що приміром текст диктований у Лондоні, рівночасно може записувати машина до писання у Відні, Парижі або Москві. Перші спроби з радіографом були зовсім удачні. Диктовано в моїй робітні в Лондоні, а машини до писання, що були в віллі одного села біля Лондону, сполучені з апаратом при помочі бездротного телеграфу, записували текст без значних помиток. Таксамо ловили текст у радіостації в Оксфорді. Самособою, потрібні ще уліпшення, а праця та повинна скінчитися успіхом на протязі кількох місяців.

Зрештою отсі спроби, то лише моє побічне заняття. Найбільше праці присвячую питанню радіофиль для керування. Воно цікавить мене вже яких десять літ. Велика перешкода, що перепиняє уживткуати бездротний телефон, основується в тому, що кождий може схоплювати вісти, висилані радіофилями на простір. Важні державні розмови або приватні вісти тоді тому так довго посилати радіофилями, поки не вдасться винайти спосіб, щоби дані филі могла схоплювати лише ця стація, для якої саме ці вісти призначені.

Недавно збудував я апарат, який уможливлює филі посилати дальше в формі вязки й до певної міри кермувати тими филями. Той апарат важний теж із економічного боку: заощаджує дуже багато сцергії. При цьому уживається лише коротких филь. Енергія, якої потребує висилачка стація, при цій новій системі є сто разів менша як при давній системі. Вязку филь висилається під якимсь означеним кутом, а відбирати (ловити) їх можна також лише під тимсамим кутом. Ця штучка запевнює таємницю поручену филям. Доте-пер ішні досліди (я уживтю є вже більше апаратів) кажуть сподіватися, що питання ще вже близько розвязки.

Зрештою ми (кінчив Марконі розмову) жиємо в початковій добі бездротної техніки. Ще треба сподіватися великих і переворотових винаходів у тій ділянці. Винаходи, про які нам і не снилося тому двадцять літ назад".

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Назарівча, відділ 280, запрошує всіх Українців зі всіх відділів Укр. Народ. Союза, котрі істнують в Скрентон, щоби зійшлися в суботу, дня 15. жовтня о 7-ій годині вечером, на наради, бо наше Товариство хоче порозуміти зі всіма відділами, щоби зробити маскараб, щоби на дохід Сиротинця при Українськім Народнім відбулуться в Укр. Горожанськім Клюбі, 618 Lackawanna Ave. — Е. Грешчук, предс.; І. Величко, кас.; В. Буливський, секр.

ВІЛКС БАРРЕ, ПА. Бр. сп. Ів. Хрестителя, від. 223, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 16. жовтня у тали церкоиній, в 3-ій годині пополудни. Кождий член повинен прийти на мітінг; буде досить справ до полагодженя. Довгуючих проситься вирівнати свої долги. Будемо приймати нових членів без вступного до У. Н. Союза. — Іван Курій, рек. секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться в год. 7.30 вечером, 19. жовтня 1927, в У. Д. Просвіти, 700 Jackson St. N. E. Є важні справи до полагодженя тож обовязком членів явитися на сім мітінгу, а так само пригадується тим членам, що зводжують з плаченим вкладом, щоби прийшли і заплатили на час, щоби через них не отягатись з висилкою грошей до гол. канцелярії. — Михайло Канюк, предс.; Йосиф Греськів, секр.

ЛУЛЛОВ, МАСС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 253, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінг відбудеться в суботу, 15. жовтня, о 7-ій годині вечером. Кождий член обовязково має явитись на сей мітінг. Справи будуть дуже важні: маєсь обговорити справу членів, котрі не зложили своєї жертви на Сиротинець за 1927 рік і справу повеиі з старих країв. Члени котрі збирали з пушками на Сиротинець, зволять принести ci пушки зі собою на мітінг. — Петро Яців, предс.; Василь Босик, рек. секр.

РОВЕРІ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінг відбудеться дня 15-го жовтня в гали церковній на Гренд ул., о годині точно 7-ій вечером. Обовязком кождого члена явитись на сей мітінг. Довгуючі члени нехай вирівнають свої залегости, щоби ненаражуватись на суспендиу. Проситься тих членів, котрі ще не дали жертви на Сиротинець, щоби принесли хоч по 1 дол. на сей мітінг. — А. Нагребельний, голова; Николай Москар, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 15. жовтня, о годині 7.30 вечером в Укр. Гор. Клюбі, 618 W. Lackawanna Ave. Проситься всіх членів прибути на ci збори в означеним часі. — Р. Рубльовський, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх членів, що звичайний місячний мітінг відбудеться в неділю, дня 16. жовтня, зараз по Службі Божій в парохіяльній новій школі на Rover St. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є дуже важні справи до полагодженя. Напоминається тих членів, котрі ще не зложили по додаровi за минулий рік, що в тім місяци мусять зложити всі, як один. Довгуючих членів не будемо тримати в нашім Братстві, а приступимо з ними після статута. — Гр. Сайкевич, голова; О. Шийка, кас.; П. Салайка, секр.

ЖАРТИ.

Хлопський параграф.

Суддя: Вас обвинувачують о чинну зневагу сусіда Степана. Що маєте сказати на свою оборону?

Обвинуваченний: Я про жадну чинну зневагу не знаю; я знаю тільки, що потягнув Степана кілька разів лопатою по крижах.

—o—

Злишне.

Суддя Закл вас заприсягну, мушу вас повчити про вагу й значіння присяги.

Свідок: Це злишне, пане судді. Мене вже раз за те були замкнули!

—o—

На науці релігії в народній школі.

Катехит: Скажи мені, синку, коли померші мають повстати з мертвих?

Ученик: Підчас виборів або плебісциту, прошу отця Катехита.

—o—

В сільській школі.

Учителька: Коли найвідповідніша пора до арування в саду яблок?

Ученик: Коли нема пса ані сідлівника.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

—o—

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА в St. Louis, Mo., пошукує учителя або учительки до провадженя народної школи на від часу до часу давати концерти і представлення. Першенство мають кандидати володіють англійською мовою. Зголошуючихся проситься з чемним зложенням слати відразу свої кандидати до секретаря шкільної ради: ВАСИЛЬ ШУПЛЯК, 1300 S. 3rd St., St. Louis, Mo.

ЧИТАЙТЕ! УКРАЇНЦІ! ДУМАЙТЕ!

Найкращі пора оглянути фарму українській кольоні близько Ню Йорку, під годійно дроби і чорнозем. Земля добра, нагода для одиноких, кравця, а левно не пожалуєте. Залучаючи марку на відповідь пишіть **FARMY, Box 137, Eastport, N. Y.**

НАЙНОВІШІ ЗВІЙКИ (РОЛЬКИ) НА ПЯНО

СУРМА

відограні на 4 руки, грають на пяно. Хто бере 5 — одну даром. Хто бере 10 — 3 даром. Оферта добра лиш на короткий час. Тих звійок нігде по сторах не продають, купуйте просто від видавця.

48.	Ой виходила, черешньки (Перед заручинами)	$1.00
49.	Заручини	1.00
50.	Українське Весілля, ч. 1-ша	1.25
51.	Українське Весілля, ч. 11-та	1.25
52.	Поправка, часть перша	1.00
52.	Поправка, часть Друга	1.00

Ті всі весільні за $5.00.

ПІСНІ І ТАНЦІ, ЯКІ ВИЙШЛИ ПОНЕРЕДНО:

19.	**Не пора, не пора,** зі словами	1.00
20.	**Родуля,** зі словами на 4 руки	1.00
21.	**Козачок,** ролька по танцю	.75
22.	**Рах, цах, цах,** до танцю	.75
23.	**На фиалах дунаю,** вальс	.90
24.	**Зазулька,** вальс на 4 руки	1.00
25.	**Вечерниці,** опера, часть перша	1.50
26.	**Вечерниці,** опера, часть друга	1.75
27.	**Христос Воскрес**	1.25
28.	**Согласно**	1.00
29.	**Українські Відгуки,** вальс	1.25
30.	**Там за тихим, за Дунаєм,** пісня	.75
31.	**Ой під гаєм зелененьким,** брала вдова лен дрібненький	1.00
32.	**Ой піду я лугом, лугом**	1.00
33.	**Любощі,** вальс зі словами	1.00
34.	**Реве та стогне,** зі словами	1.00
35.	**Запоиі** (Серед степу широкого)	1.25
36.	**Русалки,** мазурка	.90
37.	**Як заячую колоиенку,** зі слов.	1.00
38.	**Ой чомуж я не такий,** зі слов.	1.00
39.	**Ой видно село,** пісня У. С. С.	1.00
40.	**Галичанки і О Україно**	1.00
41.	**Бог предківний,** колядa зі словами	1.00
42.	**Христос Родився,** колядa зі словами	1.25
43.	**Гандзя,** весела танкова пісня	1.00
44.	**Реве,** (Ой волхів Ревуха), зі словами	1.00
45.	**Гречанки** (Пішла мати на село)	1.00
46.	**Біду собі чудна, та за свої гроші**	1.00

Звійки висилаємо за готівку або С. О. D. — Хто пришле нам адресу властителя автоматичного пяна дістане календар на рік 1928 даром. Ціна календаря 30 центів.

Хто з Українці на провінції або в Ню Йорку хоче купити пяно, заощадити 200 доларів і дістати в презенті звійки Сурма, хай пише до нас по інформації. Замовленя на звійки, рекорди, книжки, календарі і по повний каталог пишіть на адресу: 191—

SICHOVY BAZAR, SURMA BOOK & MUSIC CO., Inc., 103 AVE. A., NEW YORK, N. Y.

Др. Б. ТРОЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ

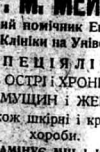

49½ FIRST AVE., cor. 3rd ST. NEW YORK, N. Y.

Роботу виконує солідно. Умірковані оплати. Платити можна ратами. Через 10 літ знають мене за пильне виконуваня медичної роботи і обсягу дентистики.

Оглядини при помочі лучів Рентгена (X-Ray) даром.

ДР. М. МЕЙЗЕЛ

бувший помічник Европейської Клініки на Університеті

СПЕЦІЯЛІСТ

лічить ОСТРІ і ХРОНІЧНІ хороби МУЩИН і ЖЕНЩИН, також шкіри і кровні хороби.

ЕГЗАМІНУЄ МІЧ І КРОВ.

139 E. 16TH ST., NEW YORK

межи 3-ою Евеню і Irving Place.

Годині:
10—1; 4—8; в неділі від 10—12.

ОГЛЯДИНИ ЛИШЕНЬ $2.00.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄТЬСЬ ПОХОРОНАМИ В ЗГОДІ З ПРАВОМ ОКОЛИЦЯХ.

189 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Telephone: Orchard 2666